

E6 i Gudbrandsdalen kan bli lagt høyere

Flommen i Gudbrandsdalen viser at det kan være behov for å legge E6 høyere i terrenget. I så fall kan byggingen bli forsinket, mener samferdselsminister **Magnhild Meltveit Kleppa** (Sp). Statens vegvesen opplyste i helgen at deler av nye E6 som er under bygging i Gudbrandsdalen, ligger altfor lavt i terrenget i forhold til Gudbrandsdalslågen. Flere strekninger lå under vann på grunn av flommen. Veivesenet skal nå vurdere planleggingen av den nye veien på nytt, melder NRK. (NTB)

Kronprinsen på «pøbel»-besøk i Stavanger

Et vellykket prosjekt i Stavanger har i snart 15 år ført skoletapende ungdom tilbake til utdanning og arbeid. I går besøkte **kronprins Haakon** Pøbelprosjektet for å lære. Tanken bak prosjektet i Stavanger samsvarer med ideologien bak kronprinsens Dignity Day. Ungdommen må kjenne og ta vare på sin egenverdi og verdighet. «Pøbel» betyr i denne sammenheng såkalte skoletapere, som ikke vet at de tross alt representerer ressurser som er attraktive for samfunn og næringsliv. Gjennom prosjektet lærer pøblene å bruke sine egne ressurser for å oppnå sine mål. (NTB)

Ordfører glad for ny behandling av Nesodden-avstemning

Nesoddens regelverk er slik at dersom 10 prosent av befolkningen krever det, skal det holdes folkeavstemning. I år var kravet oppfylt, men folkeavstemning ble likevel stemt ned i kommunestyret to ganger. Fylkesmannen i Oslo og Akershus krever at kommunestyret på Nesodden foretar en ny behandling av hvorvidt det fortsatt skal være rådgivende folkeavstemning om valg av ordfører i kommunen.

– Det er handlet i strid med loven. Kommunestyret må ta opp igjen saken til ny behandling, sier underdirektør hos fylkesmannen, **Eldbjørg Kluffen**, til NRK.

Ordfører **Christian Hintze Holm**, SV, på Nesodden (bildet) er glad for avgjørelsen. Han mener den er en seier for demokratiet. – Ja, jeg vil si det. Her har Nesodden kommunestyre valgt å gi befolkningen en demokratisk rettighet som befolkningen har brukt og som de har satt pris på. Det å skulle bryte med det, var meget betenkelig for demokratiet, sier ordføreren. (NTB)

Må vente tre måneder

– Brudd på pasientrettighetsloven, sier Kreftforeningen

Kvinner med kul i brystet må vente opptil tre måneder før de blir undersøkt ved **Brystdiagnostisk senter på Ullevål universitetssykehus**. Det er lange måneder med engstelse og fortvilelse.

TINE DOMMERUD

En av pasientene som står i kø er en tobarnsmor fra Oslo på 36 år. Hun oppdaget en kul i brystet i april og fikk hastetime hos fastlegen, men så begynte den lange og vonde ventetiden. Med mistanke om brystkreft ble hun henvist til trippeldiagnostikk som inneholder klinisk undersøkelse, mammografi og biopsi ved Ullevål sykehus.

– Da henvisningen ble sendt fra fastlegen i slutten av april, fikk jeg beskjed om å ringe sykehuset etter en uke for å høre hvordan jeg lå an. Da jeg ringte, fikk jeg beskjed om at det kom til å ta seks uker. Etter seks uker fikk jeg beskjed om at det blir tidligst juli før jeg får time.

Jeg fikk hjelp fra *fritt.sykehusvalg.no*, men de fikk samme svar som meg, sier Oslo-kvinnen.

Hun opplever det vondt og vanskelig å gå med kulen i brystet uten å vite om den er farlig, om det er ondartet og kreft.

Både ultralyd og mammografi kan man få utført ved private institutter, men da må man betale selv. Kvinnene kan komme raskere til behandling ved å velge andre sykehus, men mange Oslo-kvinner ønsker å komme til Ullevål som er deres lokalsykehus, og fordi kompetansen er svært høy der.

Flere kvinner fra andre steder i landet blir bedt om å søke til eget helseforetak, eller satt langt bak i køen.

36-åringen som kontaktet Aftenposten sogner til Ullevål, og vet at de har god kompetanse.

Bare ektefellen er orientert om kreftmistanken, derfor ønsker hun å være anonym.

Bryter loven. En rekke kvinner som sogner til Oslo universitetssykehus (OUS), risikerer å gå 12 uker med kreftkul før de blir undersøkt. Det bekrefter avde-

Brystkreft

I 2008 ble 2774 kvinner rammet av brystkreft.

Risikoen øker med alder, ca. 80 prosent av dem som rammes er over 50 år.

Risikoen for brystkreft er svært liten for unge kvinner.

Hvis man oppdager en kul eller et annet symptom, skal man alltid undersøkes av lege.

Brystkreft kjennetegnes sjelden av smerter.

Kilde: Kreftforeningen

Aftenposten fakta

lingsoverlege Ellen Brincmann Eben. Mer enn 90 kvinner venter på undersøkelse. Rundt 30 av dem får time i juli.

Jurist Ingrid Renolen i Kreftforeningen opplyser at OUS med dette bryter pasientrettighetsloven.

– Henvisning fra fastlege til spesialisthelsetjenesten skal vurderes innen 30 virkedager. Henvisning der det er mistanke om alvorlig sykdom, som kul i brystet kan være, skal vurderes innen 14 virkedager, sier Renolen.

Helseminister Anne-Grete Strøm-Erichsen uttalte i forrige uke at ventetiden ved OUS er stabil, men at den noen steder går ned. Det er ikke situasjonen ved Brystdiagnostisk senter på Ullevål sykehus.

Provosert. Både 36-åringen som står i kø og mannen arbeider i helsevesenet, og er overrasket over at det er så lenge å vente på å bli undersøkt ved det offentlige sykehuset.

– Det som frustrerer meg mest er at jeg ikke umiddelbart fikk beskjed om at det var så lang ventetid. Da hadde jeg tatt kontakt med en privat instans eller andre sykehus i landet. Jeg må vente på en viktig undersøkelse, og derfor blir jeg veldig provosert av helseministerens uttalelse, sier den urolige Oslo-kvinnen.

– Hadde jeg fått vite med en gang at det ville ta så lang tid hadde jeg ordnet meg på annen måte.

Ellen B. Eben bekrefter at det er lang ventetid.

– Nå er det lengre ventetid enn

Eva Michelsen Ekroll i Foreningen for brystkreftopererte reagerer sterkt på at kvinner må gå inntil 12 uker med kul i brystet før de blir undersøkt.

FOTO: MONICA STRØMDAHL

før. Vi har stor pågang. Akkurat nå er det 25 kvinner det haster veldig med, og de får time i løpet av fire uker.

Eben forklarer de lange og økende ventelistene med for få leger og for lite og dårlig utstyr. Hun frykter at ventetiden for kvinner med kul i brystet vil bli enda lenger etter sommeren, da blir tilbudet dårligere.

– Hittil har vi hatt kveldspoliklinikker hvor en av legene har tatt imot kvinner med mistanke om kreft. Men fra 1. oktober får vi ikke lov til å drive med ekstra diagnostikk lenger, det er beskjed fra ledelsen ved OUS.

– Vi får ikke opprette flere stillinger eller hente inn vikarer. Vi frykter at ventetiden blir enda lenger når vi ikke kan få gjøre

dette på kveldstid. Enda flere kvinner venter på MR. 130 kvinner står i denne køen, det er blant annet kvinner som allerede har kreft, og hvor man trenger denne type undersøkelse for å oppdage om kreften har utviklet seg.

Flaskehals. Erik Wist, leder av Norsk brystcancergruppe, sier

Aftenposten retter

I Aftenpostens sak torsdag 9. juni om det nye nødnettet, skrev vi at kommunene må dekke halvparten av regningen på nesten 9 milliarder kroner. Det riktige er at kommunene må være med og dekke utgiftene til drift etter 2015, et beløp som er anslått til cirka 4 milliarder.

Sherpaer tjener to årslønner hver uke i Norge

■ I Bergen blir den kjente, bratte stien Stoltzekleiven revet ned og bygget opp igjen av sherpaer fra Nepal. Nå blafrer buddhistiske bønneflagg i vinden, mens sherpaene gjør den bratte og tunge jobben med å restaurere over 800 trappetrinn. Om alt går bra, skal over tre andre jobber gjøres i Norge denne sommeren, skriver BT.no. **Geir Vetti** er mannen som administrerer jobber og sherpaer. Stier til Galdhøpiggen og Glittertind, flere stier i Nærøyfjorden og mange andre

prosjekter står i kø. De sterke og hardføre mennene har gode kunnskaper om steinarbeid fra hjemlandet Nepal.

– Vi håper å bli ferdige til september, sier **Sonam Tshering**, leder for gruppen. Han forsørger fem familier med pengene han tjener. Alle kommer fra landsbyen Khunde 3840 meter over havet. Sommerjobbene i norske fjellsider har ført til tykke lommebøker i landsbyen. Hver uke i Norge tjener de to nepalske årslønner, ifølge Vetti.

Stoltzekleiven i Bergen blir restaurert av Sherpaer fra Nepal. De tjener gode penger i Norge denne sommeren.

Rinde kan etterfølge Gelius

■ Sogneprest **Ingunn Rinde** (45) i Berg og Torsken på Ytre Senja er tilbudt stillingen som sogneprest i Vålerenga i Oslo etter **Einar Gelius**.

Det er klart etter at bispedømmerådet i Oslo i går bestemte seg for hvem de vil skal overta. Rinde har nå åtte dager på seg til å svare. (NTB)

med kul i brystet

■ Sykehuset: For få leger og for dårlig utstyr

- Uakseptabelt og urovekkende

Foreningen for Brystkreftopererte (FFB) synes situasjonen ved Ullevål er helt uakseptabelt, og svært urovekkende.

– Den umenneskelige påkjenningen disse kvinnene opplever i ventetiden, kan vanskelig forestilles. Dette er en stor psykisk belastning, sier Eva Michelsen Ekroll. Hun reagerer spesielt på at 25 kvinner det haster veldig med, risikerer å vente fire uker.

– Vi forventer at OUS finner et alternativ for disse kvinnene, de kan ikke vente i ytterligere 4

uker, uttaler Eva Michelsen Ekroll, og legger til at det ikke skal være ventetid på kreftbehandling i Norge. Dette er svært alvorlig, og selv om dette har vært en problematikk i lengre tid nå, ser vi ingen bedring.

FFB stiller som krav at dersom det er stor grunn til mistanke om brystkreft, skal pasienten tilbys behandling innen få dager (48 timer).

– FFB ønsker at Brystdiagnostisk senter skal være et åpent og tilgjengelig senter, og gi trippeldiagnostikk innen 48 timer. Det er foreslått at de skal ha kvelds-åpent, for å ta i mot kvinner som

venter på diagnose. Dette vil oppleves som en stor trygghet for kvinnene som er i denne situasjonen. Foreningen for brystkreftopererte vil følge nøye med på situasjonen rundt OUS nå, og den frykter at dette vil skape en forverret situasjon for denne pasientgruppen.

– Dette gir ringvirkninger for en allerede uakseptabel situasjon. Når Strøm-Erichsen uttaler at omstillingen på OUS ikke skal gi konsekvenser for pasientene, er det snarere tvert imot dette som skjer, hevder Eva Michelsen Ekroll

tine.dommerud@aftenposten.no

- Må sørge for rask behandling

Statssekretær Robin Kåss mener pasientene eventuelt må sendes til andre sykehus.

– Statsråden kommenterte den generelle ventetiden ved Oslo universitetssykehus etter at opposisjonen hevdet at den gikk opp.

Ventetiden totalt sett er stabil, men for noen er den gått ned, sier statssekretær Robin Kåss i Helse- og omsorgsdepartementet.

– Det som blir beskrevet for disse brystkreftpasientene er helt klart uakseptable, sier Kåss.

Han mener OUS må rydde i eget hus,

– OUS har et totalbudsjett på 17 milliarder kroner, og selv om omstillinger er krevende, må de innrette virksomheten slik at disse pasientene får rask behandling. Hvis de ikke klarer det i egen virksomhet, må de sende pasientene til andre sykehus.

tine.dommerud@aftenposten.no

Statssekretær Robin Kåss

Klinikksjef: Kortere ventetid nå

Sykemeldinger, problemer med å få kvalifisert personale og at kvinner som tilhører Vestre Viken, fremdeles sogner til Ullevål.

Slik forklarer klinikkleder Eli Marie Sager ved diagnostikk og intervensjon, OUS, den lange ventetiden.

– Det har vært tre måneders ventetid. Nå er det maks åtte uker. Vi prioriterer sterkt å få ventetiden ned, og kvinner med sterke mistanker om kreft blir prioritert først. Likevel; det skal ikke være så lang ventetid som

kvinnen i artikkelen forteller om, sier Sager. Hun presiserer at henvisningens ordlyd fra fastlegen er svært viktig i prioriteringsarbeidet.

Kreftforeningen mener OUS bryter pasientrettighetsloven med disse ventetidene.

– Det er ikke formelt fristbrudd når pasienten henvises til et røntgensenter og ikke en spesialist på brystkreftsykdommer.

Statssekretær Robin Kåss anbefaler OUS å henvise kvinnene til andre sykehus når ventetiden er så lang. Gjør dere det?

– Det gjør vi ikke, men vi kan

melde tilbake til henviser og informere om at vi har lang ventetid. En positiv utfordring er jo at mange kvinner ønsker å komme til oss, og da oppstår det problemer når det for eksempel er sykdom blant de ansatte.

Er dere underbemannet?

– Ja, nå er vi det. Kvinnene fra Vestre Viken skulle vært flyttet over til Vestre Viken i januar, men det ble utsatt åtte måneder.

Tror du at kvinnene fra Vestre Viken vil søke seg dit i stedet for Ullevål?

– Det er mange gode fagfolk i Vestre Viken, og jeg ser ingen grunn til at kvinner ikke vil søke seg dit.

tre måneders ventetid er altfor lenge.

– Det er helt avhengig av hva som er i kulen, om det er en godartet kul eller det ikke farlig. Men hvis det er en kreftsvulst, er det veldig ille og altfor lenge. Både kirurgene og onkologene bekymrer seg over ventetiden ved brystdiagnostisk senter, sier Wist.

Han mener senterets manglen-

de kapasitet er en flaskehals for kvinner med brystkreft.

Kvinner med kul i brystet går først til fastlegen. Er de flinke nok til å skille de ufarlige og farlige kulene?

– Det er vanskelig, og derfor er det bedre å sende en for mye til undersøkelse, enn en for lite, sier Wist.

tine.dommerud@aftenposten.no